WWW.BASH.RBSMI.RU шишәмбе, 10 сентябрь, 2019 йыл, № 104 (27656)

1917 йылдың 14 июненән сыға

Башҡортостан

РЕСПУБЛИКАНЫҢ ИЖТИМАҒИ-СӘЙӘСИ ГӘЗИТЕ

12+

Гәзитте ойоштороусылар – Башҡортостан Республикаһы Дәүләт Йыйылышы – Ҡоролтай, Башҡортостан Республикаһы Хөкүмәте

ҺАЙЛАУ-2019

Халыҡ ныҡлы ҡарарын белдерҙе

Һайлау асыҡ һәм ҡануниәткә ярашлы уҙҙы

Баш ҡаланың 334-се һайлау участкаһынан халыҡ ағымы өҙөлмәне.

Айрат Нурмөхәмәтов фотоһы.

Беҙҙең халыҡ һайлауҙарҙың төрлөһөн күргәне бар. Совет осоронда, бигерәк тә үҙгәртеп ҡороу заманында был тармаҡта аҙ эш башҡарылманы. Республиканың һайлау системаһы ла ваҡыттың етди һынауын лайыҡлы үтте, ошо йылдар эсендә хоҡуҡи база булдырылды, һәм ул артабан камиллаштырыла. Һайлауҙарҙа йәмәғәт күҙәтеүе ойоштороуҙың аныҡ механизмы бар, власть органдары менән тығыҙ бәйләнеш булдырылған. Шулай уҡ һуңғы йылдарҙа республика халҡының сәйәси тормошта йышыраҡ ҡатнашыуына шаһитбыҙ. Ғөмүмән, 8 сентябрҙә төбәктә үткән Берҙәм һайлау көнө асыҡ һәм ҡануниәткә ярашлы һайлау кампанияһын ойоштороуҙың сағыу миҫалы булды, кешеләрҙе социаль-ижтимағи һәм сәйәси процестарға, дәүләт тормошонда ҡатнашыуға йәлеп итеү көүек бурыстар ҙа теүәл үтәлде.

...8 сентябрҙә иртәнге сәғәт 7-лә республиканың 3434 һайлау участкаһы асылды (шул иҫәптән граждандарҙың ваҡытлыса туҡтаған урындарында – 37 участка). Быға тиклем үк Башҡортостандың Үҙәк һайлау комиссияһында республика был мөһим сараға тулыһынса әҙер, төбәк властары һәм башҡа тейешле органдар асыҡ һәм легитим һайлау үткәреү өсөн барыһын да эшләгән, хәүефһеҙлек мәсьәләләренә лә ҙур иғтибар бүленәсәк, тип белдергәйнеләр.

Һайлау участкалары менән бер рәттән баш ҡалала, республиканың Үҙәк һайлау комиссияһы ҡарамағында махсус матбуғат үҙәге эшләй башланы. Ғаризалар буйынса 130 матбуғат сараһы хеҙмәткәрҙәренә 523 аккредитация танытмаһы бирелгән.

Һайлау участкаларындағы йәмәғәт тәртибен һаҡлауға ла ҙур иғтибар бүленгәйне: республика буйынса был ғәмәлдә 8 201 полиция һәм "Росгвардия" хеҙмәткәре тормошҡа ашырҙы. Унан тыш, тағы ла 500 полиция хеҙмәткәре резервта торҙо, йәмәғәт тәртибен һаҡлауҙа 640 шәхси һаҡ хеҙмәткәре лә ҡатнашты.

Билдәле булыуынса, һайлау ваҡыты быйыл иртәнге сәғәт 7-нән киске 9-ға тиклем булды. Һайлау участкаларының ике сәғәткә оҙағыраҡ эшләүе кешеләргә граждандыҡ бурысын үтәүгә өҫтәмә мөмкинлек бирҙе. Былай тәжрибә республикала тәүге тапҡыр ҡулланылды һәм үҙенең һөҙөмтәлелеген иртән үк иҫбатланы: Башҡортостандың Үҙәк һайлау комиссияһы рәйесе Илона Макаренко әйтеүенсә, иртәнге сәғәт 7-нән 8-гә тиклем республикала 64 556 кеше тауыш биргән.

(Аҙағы 2-се биттә).

Һөҙөмтәләр иғлан ителде

Башҡортостандың Үҙәк һайлау комиссияһы рәйесе Илона Макаренко брифингта һайлау һөҙөмтәләрен иғлан итте.

Республика халҡы мөһим сарала әүҙем ҡатнашты. Быйыл сарала ҡатнашыусылар һаны 71,80 процент тәшкил итте, шул иҫәптән Өфөлә – 66,15 процент, башҡа ҡалаларҙа – 63,30 процент, районлар буйынса – 77,78 процент.

Айырып әйткәндә, ҡалалар араһында тауыш биреүселәр һаны буйынса Сибай беренсе урында – 83,51 процент, ә иң түбән күрһәткес Межгорьела – 37,94 процент. Райондарҙан Тәтешлегә етеүселәр булманы, бында тауыш биреү хоҡуғына эйә булған граждандарҙың 97,01 проценты һайлауҙа ҡатнашҡан, икенсе баҫҡысты Салауат биләй – 94,26 процент, өсөнсөлә Баҡалы килә – 92,78 процент, ә түбән күрһәткес Благовещенда – 61,14 процент.

Башҡортостан Республикаһы Башлығы вазифаһына дәғүә иткән кандидаттар араһында тауыштар ошолай бүленде: Радий Хәбиров ("Берҙәм Рәсәй" партияһы) – 1 794 113 (82,02 процент), Юнир Ҡотлоғужин (КПРФ) – 150 679 (6,89 процент), Иван Сухарев (ЛДПР) – 99 158 (4,53 процент), Зөлфиә Ғайсина ("Яблоко" партияһы) – 33 371 (1,53 процент), Юрий Игнатьев ("Ғәҙел Рәсәй" партияһы) – 26 935 (1,23 процент), Рәфис Ҡадиров ("Рәсәй патриоттары" партияһы) – 24 032 (1,10 процент), Владимир Барабаш ("Граждандар көсө" партияһы) – 21 175 (0,97 процент), Владимир Кобзев (Рәсәй пенсионерҙарының социаль ғәҙеллек өсөн партияһы) 17 678 (0,81 процент).

Башҡортостандың Дәүләт Йыйылышы – Ҡоролтай депутаты итеп 9-сы Ҡояшлы һайлау округынан Фәрит Ғиндуллин (18 816 тауыш, 55,16 процент), 16-сы Октябрьский һайлау округынан Рөстәм Әхмәҙинуров (24 884 тауыш, 6,21 процент) һайланды.

Рәмилә МУСИНА.

Радий Хәбиров – 82,02%.

Юнир Ҡотлоғужин – 6,89%

Иван Сухарев – 4,53%

Зөлфиә Ғайсина – 1,53%

Юрий Игнатьев – 1,23%

Рәфис Ҡадиров – 1,10%

Владимир Барабаш – 0,97%

Владимир Кобзев – 0,81%

ТОРМОШ ҺУЛЫШЫ

Дмитрий Медведев Радий Хәбировҡа уңыш теләне

Берҙәм һайлау көнөнөң алдан билдәләнгән йомғаҡтары буйынса, "Берҙәм Рәсәй" партияһы үҙенең лидерлыҡ позицияһын һаҡлай һәм илдең төп сәйәси көсө булып ҡала.

Был хаҡта партия рәйесе, Рәсәй Хөкүмәте Премьер-министры Дмитрий Медведев белдерҙе.

"Берҙәм Рәсәй" вәкилдәре өсөн тауыш биргән һәр кемгә рәхмәт, – тине Премьер-министр. – Партияға булышлыҡ ҡылыуҙы дауам итеүегеҙҙе баһалайбыҙ. Әлбиттә, был беҙгә киләсәктә лә дөрөҫ ҡарарҙар ҡабул итергә нигеҙ булып торасаҡ".

Кәңәшмә барышында Радий Хәбиров Башҡортостандағы тауыш биреүҙең һөҙөмтәләре тураһында хәбәр итте. "Әлегә һайлауҙа ҡатнашыу кимәленең етмеш процент тәшкил иткәне билдәле. Йәғни 2,1 миллион самаһы кеше килде. Беҙ был һөҙөмтәгә бик шатбыҙ. Экзитполдар мәғлүмәттәре буйынса, "Берҙәм Рәсәй" өҫтөнлөклө еңеү алды. Шуға ла киләсәккә ышаныс менән ҡарайбыҙ һәм һуңғы һөҙөмтәләрҙе көтәбеҙ", – тине ул.

Рәсәй Хөкүмәте Премьер-министры: "Беҙ һеҙгә һәм барлыҡ коллегаларыбыҙға Башҡортостанды үҫтереүҙә ҙур уңыш теләйбеҙ", – тине.

Радий Фәрит улы Дмитрий Медведевҡа рәхмәт белдерҙе һәм уны Өфөлә сентябрь аҙағында уҙасаҡ ШОС һәм БРИКС илдәре төбәктәренең V бөләкәй бизнес форумында ҡатнашырға саҡырҙы.

Хөкүмәт составы әллә ни үҙгәрмәйәсәк

Башҡортостан Хөкүмәтенең теүәл составы 19 сентябргә билдәле буласаҡ. 8 сентябрҙә һайлау участкалары ябылғас та матбуғат үҙәгендә төбәк етәксеһе Радий Хәбиров ошо турала белдерҙе.

— Мин еңгән осраҡта Хөкүмәттең төп составы әүәлгесә ҡаласаҡ, — тине ул. — Был кешеләрҙең һәләтлелеген тойҙом, улар менән эшләргә була.

Радий Хәбиров әйтеүенсә, һайлауҙа еңгән осраҡта ул 2024 йылға тиклем Башҡортостандың үҫеш стратегияһын күҙаллаған указға ҡул ҡуйырға ниәтләй. Документ 2024 йылға республиканың ниндәй булырға тейешлеген билдәләйәсәк, иҡтисад, һаулыҡ һаҡлау, торлаҡ-коммуналь хужалыҡ өлкәһендәге бөтә мәсьәләләрҙе үҙ эсенә аласаҡ.

Андрей Назаровҡа ышаныс күрһәтелде

Республика Хөкүмәте Премьер-министры урынбаҫары вазифаһын башҡарыусы итеп Андрей Назаров тәғәйенләнде. Хөкүмәттә үткән оператив кәңәшмәлә төбәк етәксеһе Радий Хәбиров ошо турала белдерҙе.

Андрей Геннадьевич Назаров 1970 йылдың 28 апрелендә Баймаҡта тыуған. "Эшлекле Рәсәй" Дөйөм Рәсәй йәмәғәт ойошмаһы рәйестәше, сәйәсәт фәндәре кандидаты. Төрлө йылдарҙа Силәбе өлкәһенең Магнитогорск ҡалаһында Башҡортостан вәкиллеге етәксеһе, Башҡортостандың эшҡыуарлыҡ ойошмалары ассоциацияһы рәйесе, Стратегик эшләнмәләр үҙәге етәксеһе, Дәүләт Думаһы депутаты, Башҡортостан эшҡыуарлыҡ ойошмаларының Координация советы рәйесе, "Берҙәм Рәсәй" партияһының Социаль-консерватив сәйәсәт үҙәге координаторы, "Эшлекле Рәсәй" ойошмаһы рәйесе урынбаҫары, Башҡортостан Президентының инвестиция хеҙмәттәшлеге мәсьәләләре буйынса махсус вәкиле була.

"Гранель" компаниялар төркөмөнөң Директорҙар советы рәйесе. "Бизнес коррупцияға ҡаршы" йәмәғәт ғәмәлдәре үҙәгенең башҡарма рәйестәше. Рәсәй юристары ассоциацияһының Башҡортостан төбәк бүлексәһе рәйесе. Ялта халыҡ-ара иҡтисади форумы фонды идараһы рәйесе.

Әбейҙәр сыуағы башландымы?

Синоптиктарҙың мәғлүмәттәренә ҡарағанда бөгөн республикала бер аҙ ҡыҫҡа ваҡытлы ямғыр яуыуы көтөлә.

Ел йүнәлешен үҙгәртеүсән, яуым-төшөм ваҡытында көсәйә. Һауа температураһы төндә 6-11, аяҙыҡанда бер градусҡа тиклем, көндөҙ иһә 14-19 градус йылы була.

Д. ИШМОРАТОВА, Л. ДӘҮЛӘТБӘКОВА әҙерләне.

МАТБУҒАТ-2020

"Йома" 24 битлек була!

Хөрмәтле гәзит уҡыусылар!

2020 йылдың тәүге яртыһына матбуғатҡа яҙылыуҙың төп осоро башланды. Шаршамбы менән йома һандары ҡушылып, "Башҡортостан-Йома" 24 битлек булып сығасаҡ. Аҙнаһына ике тапҡыр баҫыласаҡ гәзитебеҙгә яҙылып, уға тоғро ҡалған дуҫтарыбыҙға матур бүләктәр әҙерләнек. Квитанция күсермәһен редакцияға ебәргән тәүге 50 кеше 2020 йылға "Башҡортса дини календарь" алып ҡыуанасаҡ. Унан тыш "Аҙна һайын бүләк" һәм йыл аҙағында лотереяла төрлө ҡиммәтле бүләктәр уйнатыласаҡ.

Квитанция күсермәһен редакцияға почта, WhatsApp ҡушымтаһы аша 8-917-790-15-71 телефон һанына, электрон адресҡа (bashgazet@mail.ru) ебәрергә була. Белешмәләр өсөн телефон: 273-83-92.

Хаҡтар түбәндәгесә:

П2729 индексы (аҙнаһына ике тапҡыр) – 1437 һум 90 тин.

П3030 индексы – йома (аҙнаһына бер тапҡыр) – 780 һум 96 тин.

П3372 индексы (бер йылға) – 2652 һум 32 тин.

Ветерандар өсөн П2729 индексы — 1301 һум 52 тин, П3030 индексы — 703 һум 98 тин.

Электрон версия – 834 һум (rbsmi.ru сайтына инеп йәки редакция аша яҙылырға мөмкин).

БЕРГӘ БУЛДЫҠ – БЕРГӘ ҠАЛАЙЫҠ!

ТОРМОШ ҺУЛЫШЫ

“Мин һайлауға барҙым!”

Башҡортостандың беренсе президенты Мортаза Рәхимов баш ҡаланың 16-сы мәктәбендә урынлашҡан 131-се һайлау участкаһында беренселәрҙән булып тауыш бирҙе.

Абруйлы милләттәшебеҙ әйтеүенсә, кем өсөн тауыш бирергә ул күптән хәл иткән.

– Республика лайыҡлы, булдыҡлы етәксене көтә. Башҡортостан Башлығы вазифаһын биләгән кешегә һәр яҡлап ярҙам күрһәтергә тейешбеҙ, – тине Мортаза Ғөбәйҙулла улы.

Беренсе президенттың фекеренсә, райондарға сығып, урындағы кешеләр менән осрашып аралашыу, проблемаларҙы үҙ күҙең менән күреү етәксенең эшен күпкә һөҙөмтәлерәк итә. Унан тыш, ошо ерҙә тыуып үҫкән, халыҡтың һулышын тойған, ауыл тормошон да яҡшы белгән кеше генә республикаға лайыҡлы етәксе була ала.

* * *

Өфө районының Зубов ауылында урынлашҡан 3505-се һайлау участкаһында Юғары мөфтөй, Рәсәй мосолмандарының Үҙәк диниә назараты рәйесе Тәлғәт Тажетдин тауыш бирҙе.

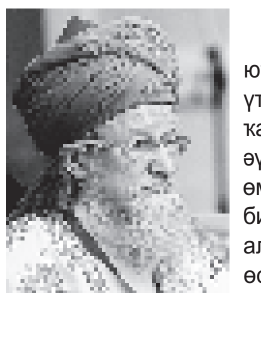

– Бер ҡасан да һайлауҙы ҡалдырғаным юҡ, ғәҙәттә, төшкә тиклем изге бурысымды үтәйем. 53-сө тапҡыр һайлау кампанияһында ҡатнашам. Шуныһы һөйөнөслө: халыҡтың әүҙемлеге күҙгә ташлана, һәр кемдә киләсәккә өмөт һәм ышаныс тойомларға мөмкин. Алла бирһә, Башҡортостаныбыҙ тағы ла һәр яҡлап алға китер, үҫешер. Яҡты һәм яҡшы киләсәк өсөн тауыш бирәбеҙ, – тине ул.

***

Башҡортостандың халыҡ артисы Олег Ханов Өфө ҡалаһының Киров районында урынлашҡан 114-се һайлау участкаһында тауыш бирҙе.

Олег Закир улы һайлауға иртә килеүенең сәбәбе Башҡортостандың халыҡ шағиры Мостай Кәримдең “Ҡыҙ урлау” спектакленең премьераһын әҙерләүгә бәйле булыуын әйтте.

– Һәр кеше үҙенең гражданлыҡ бурысын үтәргә тейеш. Беҙ бала саҡта һайлау өсөн кандидат та, партия ла берәү була торғайны. Хәҙер кандидаттар ҙа, партиялар ҙа күп. Шуға күрә Башҡортостан халҡы республика мәнфәғәтен уйлап, үҙенең киләсәген хәстәрләп тауыш бирер тигән өмөттәмен, – тине ул.

***

Рәсәйҙең атҡаҙанған, Башҡорт АССР-ының халыҡ артисы Нәзифә Ҡадирова ла һайлауҙа ҡатнашты.

– Һайлауға мотлаҡ барырға кәрәк. Был – беҙҙең гражданлыҡ бурысыбыҙ. Битараф ҡалмаҫҡа тейешбеҙ, сөнки төбәк Башлығы беҙҙең тормошто яҡшыртыу һәм республиканың именлеге өсөн эшләйәсәк. Минең өсөн һайлау – байрам, концерттар, матур саралар, тиҫтерҙәрем, дуҫтарым һәм тауыш бирергә килгән халыҡ менән аралашыу. Һайлау – халыҡтарҙың берләшеүе, – тине Нәзифә Жәүәт ҡыҙы.

***

Рәсәйҙең, Башҡортостандың халыҡ артисы Хөрмәтулла Үтәшев Өфөләге 111-се һайлау участкаһында тауыш бирҙе. Ул башҡорт телендәге бюллетень менән файҙаланды.

Уҙған һайлауҙарҙы иҫкә төшөрөп, Хөрмәтулла Ғаззали улы түбәндәгеләрҙе һөйләне: “Бала саҡ хәтирәләре мәңгелеккә хәтергә уйылып ҡала... Беҙҙең өй кәнсә ҡаршыһында ғына. Шуға күрә һайлау көнө урамда яңғыраған музыка мине иртә таңдан йоҡонан уята ине. Атай-әсәйемдең, ауылдаштарымдың һайлауҙы оло байрам кеүек ҡабул итеүе хәтергә уйылып ҡалған.

Ә инде үҫмер саҡта клуб мөдире булып эшләгән Фәриғә апайыма клубта, кәнсәлә һәм ырҙын табағында һайлау тураһындағы лозунгтарҙы элергә ярҙамлаша инем. Бик яуаплы, мөһим эш атҡарған кеше кеүек хис итә инем үҙемде ул мәлдә.

...Армияла һәр ваҡыт тик строй менән йөрөү – төп талаптарҙың береһе: ашханаға, киноға, эшкә, һаҡҡа һ.б. Тик һайлауға барғанда ғына һалдаттарҙы теҙеп алып бармайҙар ине. Һайлауға барыу – һәр кемдең шәхси хоҡуғы, һайлау участкаһына һалдат үҙ ирке менән барып тауыш бирергә тейеш.

Әле үҙемдең гражданлыҡ бурысымды атҡарғанда бына шундай хәтирәләргә бирелдем”.

***

Башҡортостандың халыҡ артисы, билдәле ҡурайсы Роберт Юлдашевтың ижади ғаиләһе һайлау кеүек мөһим сәйәси кампанияларҙан бер ваҡытта ла ситтә ҡалмай.

– Һарытау, Һамар өлкәләрендә йәшәгән милләттәштәребеҙ алдында сығыш яһап, хәйриә концерттары бирҙек. Төн уртаһында ҡайтып, бер аҙ ял итеп алғас, Ғафури районына юлландым, сөнки теркәү урыным шунда. Ҡайһы бер таныштарым “йөрөмәһәң дә була инде шул тиклем юл үтеп” ти. Тик мин һәр кем үҙенең гражданлыҡ бурысын үтәргә тейеш тип һанайым. Әлбиттә, алдан ғариза яҙып, Өфөлә лә һайларға мөмкин булыр ине, әммә юлда йыш йөрөгәс, һайлау көнөндә ҡайһы урында булырымды үҙем дә күҙаллай алмайым. Бына 125 саҡрым юл үтеп, үҙ тауышымды бирәм. Әйткәндәй, мин һәр саҡ башҡорт телендәге бюллетенде һорап алам, – тип хәл-әхүәле менән таныштырҙы ҡурайсы.

Роберт Нәжип улы әлеге сәйәси ваҡиғаға ҙур әһәмиәт биреүен, һайланасаҡ төбәк Башлығының халҡыбыҙ мәнфәғәтендә изге эштәр башҡарырына өмөт итеүен билдәләне.

Г. БАЛТАБАЕВА, И. АҠЪЮЛОВ, Л. АБДУЛЛИНА, Р. МУСИНА, Г. ЯҠШЫҒОЛОВА әҙерләне.

Халыҡ ныҡлы ҡарарын белдерҙе

(Башы 1-се биттә).

Әйтергә кәрәк, 8 сентябрҙә Рәсәйҙең 16 төбәгендә етәксе һайланылар. Башҡортостан Башлығы вазифаһына һигеҙ кандидат дәғүә итте.

Был көндө, Башҡортостан Башлығын һайлауҙан тыш, башҡа һайлау кампаниялары ла тормошҡа ашырылды: Башҡортостан Дәүләт Йыйылышы – Ҡоролтайға бер мандатлы округтар буйынса, шулай уҡ урындағы үҙидара органдарына депутаттар һайланды. Был да ярайһы ҙур кампания булды: мәҫәлән, урындағы үҙидара органдарына депутатлыҡҡа 14 977 кандидат теркәлһә, 7 329-ы һайланды.

Мәғлүм булыуынса, Башҡортостанда 3 миллион 49 мең 571 кешенең һайлау хоҡуғы бар ине. Беренсе тапҡыр тауыш биреү хоҡуғына эйә булғандарҙың һаны 38 меңгә етһә, 30 йәшкә тиклемгеләр һаны – 600 меңдән ашыу. Йөҙйәшәрҙәр ҙә бар: исемлектәрҙә быуат сиген үткәндәр – 277 кеше.

Заман күренеше – “Мобиль һайлаусы” системаһы буйынса республикала 51 меңдән ашыу кеше тауыш бирһә, шулай уҡ Башҡортостан Башлығын һайлауҙа ҡатнашыр өсөн ошо система аша Мәскәүҙән 195 ғариза яҙылған, шул граждандарҙың 148-е тауыш биргән.

69 территориаль һайлау комиссияһында һәм баш ҡалалағы 410 һайлау участкаһында онлайн режимда видеокүҙәтеү алып барылды.

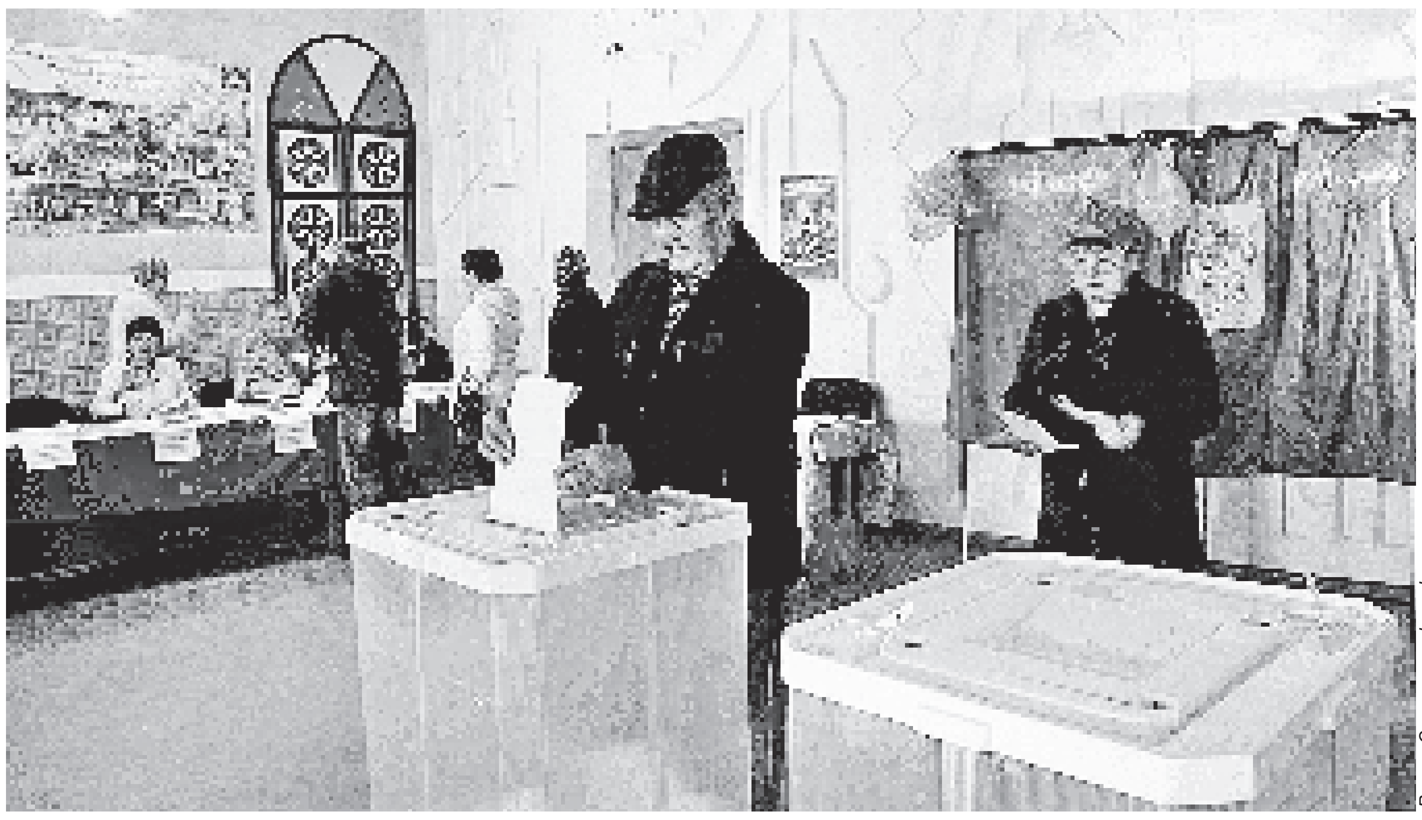

Римма Солтанова фотоһы.

Учалы районында һайлаусыларҙың 83 проценттан ашыуы тауыш бирҙе.

Башҡортостан Башлығы вазифаһына дәғүә иткән кандидаттар, шул иҫәптән Башҡортостан Башлығы вазифаһын ваҡытлыса башҡарыусы Радий Хәбиров та гражданлыҡ бурысын үтәне. Ул баш ҡаланың 109-сы һайлау участкаһына ҡатыны менән бергә килгәйне.

– Бөгөн Башҡортостан өсөн үтә яуаплы көн. Һайлау кампанияһын үткәреү өсөн беҙ етди эш башҡарҙыҡ. Башҡортостан Башлығын һайлауҙан тыш, республика халҡы бөгөн ете меңдән ашыу урындағы советтарға депутат һайлай.

Төп маҡсатыбыҙ – һайлауҙар асыҡ һәм ҡануниәткә ярашлы үтергә тейеш. Миңә ҡалһа, беҙ быға өлгәштек. Ҡасандыр бер әйткән инем: халыҡ фекере менән уйнарға ярамай, быға бик яуаплы ҡарарға кәрәк, – тине Радий Фәрит улы.

Башҡортостандың беренсе президенты Мортаза Рәхимов та беренселәрҙән булып баш ҡаланың 16-сы мәктәбендә урынлашҡан 131-се һайлау участкаһында тауыш бирҙе.

Берҙәм һайлау көнөнөң яртыһы үткәс, Башҡортостан Республикаһы Үҙәк һайлау комиссияһының мәғлүмәт үҙәге начальнигы Йыһанур Алтынбаев журналистарҙы ағымдағы мәғлүмәттәр менән таныштырҙы. Сәғәт 3-кә республика халҡының 42 проценттан ашыуы үҙенең гражданлыҡ бурысын үтәгәйне. Өфөлә был күрһәткес 35,35 процентҡа етте.

Һайлау участкалары ябылыуға бер сәғәт ҡалғас, күрһәткестәр түбәндәгесә үҙгәрҙе: 8 сентябрҙә киске сәғәт 8-гә республика һайлаусыларының 65,4 проценты тауыш биргән (1 миллион 992 мең 654 кеше). Һайлаусыларҙың ҡатнашыуы буйынса Сибай (73,64%), Күмертау (70,94%) ҡалалары алға сыҡһа, районлар араһында халыҡ әүҙемлеге буйынса Тәтешле (94,53%), Салауат (91%), Ҡариҙел (87,87%) беренсе урындарҙы яуланы.

Һайлау участкаларынан килгән һуңғы яңылыҡтар буйынса, республика һайлаусыларының 70,35 проценты Берҙәм һайлау көнөндә ҡатнашып, гражданлыҡ бурысын үтәгәне мәғлүм булды.

Берҙәм һайлау көнө һәр йәһәттән ыңғай күренештәргә бай булыуы, матур сараларға ҡушылып барыуы менән дә хәтерҙә ҡалды. Райондарҙағы һайлау участкаларында йәрминкәләр, күргәҙмәләр ойошторолдо, концерт программалары, байрам саралары үтте. Унан тыш, халыҡты шәхси һорауҙары буйынса власть органдары вәкилдәре ҡабул итте, медицина учреждениелары хеҙмәткәрҙәре лә теләгәндәрҙе сәләмәтлеккә бәйле консультацияларға саҡырҙы.

Баш ҡаланың йәмәғәт урындары ла байрам, берҙәмлек рухына сорналды. Был көндө күп мәҙәниәт учреждениелары тамашасыларҙы бушлай программаларға саҡырҙы, ҡала парктары, сауҙа нөктәләре халыҡты ылыҡтырырлыҡ саралар ойошторҙо.

Иң мөһиме – республика властары һәм Башҡортостандың Үҙәк һайлау комиссияһы алдына ҡуйылған ҙур бурысты үтәне: һайлау асыҡ һәм ҡануниәткә ярашлы үтте, халыҡ төбәк киләсәген, республика яҙмышын хәл иткән ныҡлы ҡарарын белдерҙе.

Гүзәлиә БАЛТАБАЕВА.

Ишембайҙар яҡты киләсәген һайланы

– Беҙҙә быйыл халыҡ һайлауға айырыуса ашҡынып йыйыла, сөнки ауылдашыбыҙ Радий Фәрит улы Хәбировты республика етәксеһе итеп күргеһе килә, – тип ҡаршы алды беҙҙе Ишембай районының Һайран ауылындағы участка һайлау комиссияһы рәйесе Рәйлә Суфийәнова.

Ысынлап та, бында халыҡ гөрләп тора. Кемдер гражданлыҡ бурысын үтәһә, икенселәре сәй менән һыйлана, өсөнсөләре “Рәсәй почтаһы” ойошторған сауҙа нөктәһендә кәрәк-ярак ала. Шулай уҡ ауылдың үҙешмәкәр артистары әҙерләгән концертты ҡарар өсөн дә залға кеше күпләп йыйыла башлаған.

– Исемлектә 427 кеше, беҙҙә өс ауыл – Һайран, Хажы һәм Арлар халҡы тауыш бирә. Был ике күрше ауылдарға сәғәт ярым һайын автобус барып, кешеләрҙе килтерә һәм кире илтеп ҡуя. 21 кеше, һаулығы буйынса мөмкинлектәре сикле булыу сәбәпле, гражданлыҡ бурысын өйөндә генә башҡарасаҡ. Беҙ уларға үҙебеҙ барабыҙ, – тине Рәйлә Зәйнулла ҡыҙы.

Алты кеше быйыл беренсе тапҡыр һайлай. Уларҙың алтыһы ла иртән иртүк килгән һәм иң тәүге һайлаусылар булып бюллетендәрен тапшырҙылар. Уларға һәм иң тәүге һайлаусыларға йола буйынса бүләктәр тапшырылған.

...Клуб ихатаһында халыҡ гөж килә. Тышта һауа торошо шундай матур, ҡояш йылмайып тора. Бер урында өлкәндәр йыйылып фекер алыша – улар йыл һайын һайлауҙы ҡалдырмаған ауыл аҡһаҡалдары, икенсе яҡта күңелле генә итеп ҡатын-ҡыҙ аралаша. Урамды яңғыратып дәртле музыка яңғырай. Һайрандарҙың кәйефе бик көр, улар бит үҙҙәренең яҡты киләсәген һайлай!

Әлфиә МИНҒӘЛИЕВА.

Сибайҙар берләште

Һуңғы ваҡыттағы ҡалала килеп тыуған экологик хәл сибайҙарҙы тупланы. Был күренеш йәкшәмбе үткән Берҙәм тауыш биреү көнөндә лә үҙ һөҙөмтәһен бирмәй ҡалманы: ҡала халҡы унда дәррәү ҡатнашып, 81 проценттан ашыуы үҙҙәренең гражданлыҡ бурысын үтәне.

Бигерәк тә оло быуын менән бер рәттән йәштәрҙең күпләп һайлауҙа ҡатнашыуы ҡыуандырҙы. Урал аръяғының рухи мәккәһенә әүерелгән Сибай ҡалаһында Башҡорт дәүләт университетының Сибай институты студенттары менән бер рәттән педагогия, медицина, төҙөлөш һәм сервис, киң тармаҡлы колледжда белем алған ҡыҙ һәм егеттәр илебеҙ киләсәге өсөн үҙ тауыштарын бирҙе.

Сибай ҡалаһы хакимиәте башлығы Рөстәм Афзалов, ҡала халҡының әүҙемлегенең сәбәбе ауыр саҡта Радий Хәбировтың сибайҙарҙы ташламауы, бар яҡлап ҡурсалауындалыр, тип белдерҙе.

– Ун ай элек Радий Фәрит улы Хәбиров алты тапҡыр килде. Кешеләр менән һәр саҡ шәхсән осрашып, хәлдәрен белеште. Ауыр мәлдә Өфө табиптарының беҙҙең ҡалала сирләргә ҡабул итеүе, экологтарҙың даими эшләүе – бөгөнгө уңыштың нигеҙе, – тине хакимиәт башлығы.

23 һайлау участкаһының һәр береһендә һайлаусылар өсөн төрлө мәҙәни һәм спорт саралары, конкурстар, күргәҙмәләр, концерт номерҙары әҙерләнде, һатыу нөктәләре эшләне. Эшҡыуарҙарҙың төбәк ойошмаһы “Сибай һайлай!” тип аталған йәмәғәт акцияһын ойошторҙо, уның сиктәрендә иртәнге сәғәт 7-нән көндөҙгө 3-кә тиклем үҙ тауышын биргән граждандарға магазиндарға, матурлыҡ салонына, автосервис, клининг компанияһына һәм күңел асыу учреждениеларына ташламалы хаҡҡа купондар тапшырылды.

Сибай гимназияһында урынлашҡан 638-се һайлау участкаһында 90 йәшен тултырған Мөхтәрәмә Яҡшембәтова, аяҡтары һыҙлауға ҡарамай, такси саҡыртып килеп еткән.

– Беҙ йәшәүен-йәшәнек, әммә йәштәрҙең киләсәге яҡты булыуын теләйем. Шуға үҙ тауышымды лайыҡлы кандидатҡа бирер өсөн килдем, һәр тауыштың мөһим икәнлеген аңлайым, – тине ағинәй.

Сибай ҡалаһының Рамаҙан Өмөтбаев исемендәге башҡорт лицейында урынлашҡан 635-се һайлау участкаһында тәүгеләрҙән булып Вәкил Хәлилов үҙенең гражданлыҡ бурысын үтәне. Хеҙмәт ветераны әйтеүенсә, ул һайлауға һәр саҡ беренселәрҙән килә.

– Республикабыҙ яҙмышы һәм киләсәге өсөн иң лайыҡлы кандидатҡа үҙ тауышымды бирҙем. Киләсәктә Башҡортостаным сәскә атһын, татыулыҡ һәм именлек булһын, яраткан Сибайым үҫешһен, – тигән теләктәрен дә еткерҙе.

Ысынлап та, һайлауҙан берәү ҙә ситтә ҡалманы. Республикала тәүгеләрҙән булып социаль эшҡыуарлыҡ йүнәлешендә эш башлаған “Азатлыҡ” халыҡты социаль хеҙмәтләндереү үҙәгендә йәшәгән кешеләр ҙә унда ҡатнашып тауыш бирҙе. Әле бында республиканың төрлө райондарынан килгән оло йәштәге 25 кеше иҫәпләнә. Улар араһында хәрәкәт мөмкинлектәре сикләнгәндәр лә, ғөмүмән, һаулыҡ яғынан үҙҙәрен насар тойоусылар ҙа бар.

Сибайҙа, республика Башлығына тауыш биреүҙән тыш, шулай уҡ бер мандатлы 3-сө, 9-сы һайлау участкаларында ҡала Советына ла өҫтәмә рәүештә депутат һайлау үтте.

Х. ИГЕБАЕВА.

Сибай ҡалаһы.

Әлфиә Миңғәлиева фотоһы.

Участка һайлау комиссияһы рәйесе Рәйлә Суфийәнова Һайран ауылы һайлаусылары менән аралаша.

“Нисек өйҙә түҙеп ултырмаҡ кәрәк?!”

Йылайыр районында бөтәһе 37 участка эшләне, уларҙың барыһында ла һайлау тыныс шарттарҙа үтте.

2009-сы һайлау участкаһына ҡараған Юлдыбай ауылы ҙур. Һайлаусыларҙың мөһим сарала дәррәү рәүештә ҡатнашыуы һоҡландыра. Ауылдың абруйлы ағинәйҙәре – 86 йәшлек Әминә Игелекова менән 78 йәшлек Фәриғә Мифтахова бер һайлауҙы ла ҡалдырмай, был юлы ла тәүгеләрҙән булып үҙҙәренең гражданлыҡ бурысын үтәгән.

– Үҙебеҙҙең һәм балаларыбыҙҙың киләсәген һайлайбыҙ, шулай булғас, нисек өйҙә түҙеп ултырмаҡ кәрәк?! – ти байрамса кейенеп, күтәренке кәйеф менән килгән инәйҙәр.

Район хакимиәте башлығы Илгиз Фәтҡуллин да үҙенең тормош иптәше менән сәйәси саранан ситтә ҡалманы. Тәүгеләрҙән булып илебеҙҙең киләсәге, республикабыҙҙың яҙмышы өсөн үҙ тауыштарын бирҙеләр.

Ә йәкшәмбе иртәһен йылайырҙар традицион физик зарядканан башланы. 1997-се һайлау участкаһына килеүселәр “Йондоҙ менән күнекмә”гә ихлас ҡушылды. Улар Башҡортостандың атҡаҙанған мәҙәниәт хеҙмәткәре Сәкинә Юлгилдинаға ҡушылып тәндәрен бер аҙ яҙып алғандан һуң, яҡшы кәйефтә теләгән кандидаттарға үҙ тауышын биреп сыҡты.

Барлыҡ һайлау участкаларында ла йыр-моң ағылды, спорт һәм мәҙәни саралар үтте, һатыу нөктәләре эшләне.

К. ИШБУЛДИНА.

Йылайыр районы.

Байрамға килгән кеүек

Мөһим сәйәси ваҡиға – Берҙәм һайлау көнөнән Хәйбулла районы халҡы ла ситтә ҡалманы.

Территориаль һайлау комиссияһы рәйесе Айбулат Юнысов белдереүенсә, районда республика Башлығына кандидаттар һайлау менән бер рәттән 14 ауыл биләмәһендә яңы мөҙҙәткә депутаттар составы ла яңыртылды.

Берҙәм тауыш биреү көнөндә халыҡ районның 60 һайлау участкаһында гражданлыҡ бурысын үтәне. Район үҙәгендә биш, Бүребайҙа – дүрт, Өфө ауылында – ике, ҡалған ауылдарҙа берешәр һайлау участкаһы эшләне. Бөтәһе 23 мең 842 кеше үҙ тауышын бирһә, шуның 420-һе тәүге тапҡыр мөһим сарала ҡатнашты.

Әйткәндәй, райондың барлыҡ һайлау участкаларында иң беренсе һайлауға килгәндәргә һәм тәүге тапҡыр тауыштарын биргән ҡыҙ һәм егеттәргә иҫтәлекле бүләктәр тапшырылды. Мәҫәлән, Артур Һамаров Новотроицк ҡалаһының төҙөлөш колледжында белем ала. Мөһим сарала үҙ тауышын биреү өсөн ул тыуған ауылына ҡайтҡан. Әбүбәкер ауылында йәшәгән Көнһылыу һәм Рөстәм Сынбулатовтар һайлауға ғаиләһе менән килгән, 3202-се һайлау участкаһында 89 йәшлек Маһибәҙәр Ҡоҙабаева инәй тәүгеләрҙән булып гражданлыҡ бурысын үтәп тә өлгөргән. “Үҙ ғүмеремдә бер тапҡыр ҙа һайлауҙы ҡалдырғаным юҡ. Байрамға килгән кеүек киләм, хатта уны көтөп алам”, – ти ағинәй.

Кәримә УСМАНОВА.

Хәйбулла районы.

Вадимды телдең киләсәге борсой

Башҡортостан Башлығы менән берлектә учалылар 18 ауыл биләмәһе Советтарына депутаттар һайланы. Шулай уҡ район Советының – бер, ҡала Советының өс округы буйынса өҫтәмә рәүештә һайлау уҙғарылды.

– Бөтә 65 участкала ла һайлау тыныс һәм законға ярашлы үтте, бер ниндәй ҙә ғәҙәттән тыш хәл күҙәтелмәне. Һайлау исемлегенә индерелгән 56866 граждандың 83,03 проценты үҙ фекерен белдерҙе, – тине Учалы территориаль һайлау комиссияһы рәйесе Әлфиә Ғарифуллина.

Быйыл Учалының 693 йәш гражданы беренсе тапҡыр мөһим сәйәси сарала ҡатнашыу хоҡуғына эйә булды, шуларҙың 404-е үҙ бурысын үтәне.

Улар араһында Илсе ауылынан Вадим Баҡыев та бар. Күп балалы ғаиләлә буй еткергән егет сығарылыш класында уҡый, спорт менән дуҫ, бигерәк тә волейболды үҙ итә. Мәктәпте тамамлағас, Магнитогорск ҡалаһында таусы һөнәрен үҙләштереп, Учалы таубайыҡтырыу комбинатында хеҙмәт итергә хыяллана. “Яңы республика Башлығынан нимә көтәһең?” тигән һорауыма эш хаҡы, торлаҡ мәсьәләһе, ғөмүмән, матди йәшәйеш тураһында һүҙ барыр тип уйлағайным, егеттең: “Башҡорт теленең бәҫен күтәреүгә көс һалһын ине”, – тигән һүҙҙәре шатландырҙы ла, бер аҙ ғәжәпләндерҙе лә.

Вадим менән бергә уның ата-әсәһе генә түгел, оло йәштә булыуҙарына ҡарамаҫтан, олатаһы менән өләсәһе лә килгәйне.

– Иң күп – 87,21 процент – тауышты учалылар Радий Хәбиров өсөн бирҙе, икенсе урында 7,22 процент менән Юнир Ҡотлоғужин килә. Зөлфиә Ғайсина – 1,16, Иван Сухарев 1,12 процент тауыш йыйҙы. Башҡа кандидаттарҙың һөҙөмтәһе бер проценттан түбәнерәк, – тигән мәғлүмәт бирҙе Әлфиә Ҡорбан ҡыҙы.

Римма СОЛТАНОВА.

Учалы районы.